

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 12562/2023
25.10.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., Општина ..., чији је пуномоћник Милан Ђурић, адвокат из ..., против туженог „Generali osiguranje Srbija“ а.д.о. Нови Београд, чији је пуномоћник Нађа Самац, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 651/21 од 24.05.2022. године, у седници већа одржаној 25. октобра 2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 651/21 од 24.05.2022. године.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду П 5539/16 од 19.03.2019. године, ставом првим изреке делимично је усвојен тужбени захтев и тужени обавезан да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете исплати 425.000,00 динара за претрпљене физичке болове, 235.000,00 динара за претрпљени страх, 380.000,00 динара за претрпљене душевне болове због умањења животне активности и 172.500,00 динара на име претрпљеног душевног бола услед телесне наружености, са законском затезном каматом од 19.03.2019. године као дана пресуђења до исплате. Ставом другим изреке одбијен је тужбени захтев преко досуђених, а до тужбом тражених 850.000,00 динара за претрпљене физичке болове, 470.000,00 динара за претрпљени страх, 760.000,00 динара за претрпљене душевне болове услед трајног умањења животне активности и 345.000,00 динара на име претрпљеног душевног бола услед телесне наружености, са законском затезном каматом од 19.03.2019. године до исплате. Ставом трећим изреке обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде материјалне штете због губитка радне способности за временски период од јануара 2010. до јануара 2019. године исплати 433.841,00 динара, са законском затезном каматом на месечне износе и од датума како је то означено ставом изреке па до исплате. Ставом четвртим изреке одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужени да му на име накнаде материјалне штете због губитка радне способности исплати преко досуђеног до

тражених 867.682,00 динара. Ставом петим изреке тужени је обавезан да тужиоцу надокнади парничне трошкове у износу од 462.164,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 651/21 од 24.05.2022. године, на основу одржане расправе пред другостепеним судом, ставом првим изреке потврђена је првостепена пресуда у делу става првог изреке за износе накнаде нематеријалне штете од 246.000,00 динара на име претрпљених физичких болова, 164.000,00 динара за претрпљени страх, 147.600,00 динара за душевне болове због наружености и 246.000,00 динара за душевне болове због умањења животне активности, са законском затезном каматом од 19.03.2019. године до исплате, као и у другом ставу изреке, па је у том делу жалба туженог одбијена као неоснована. Ставом другим изреке преиначена је првостепена пресуда у преосталом делу става првог изреке, тако што је одбијен тужбени захтев преко досуђених износа и то за још 179.000,00 динара за претрпљене физичке болове, 71.000,00 динара за претрпљени страх, 24.900,00 динара за душевне болове због наружености и 134.000,00 динара за душевне болове због умањења животне активности, са законском затезном каматом од 19.03.2019. године до исплате. Ставом трећим изреке укинута је првостепена пресуда у ставовима трећем, четвртм и петом изреке. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде материјалне штете плати динарску противвредност 5.383 евра на дан пресуђења 19.03.2019. године, са законском затезном каматом почев од 19.03.2019. године до исплате. Ставом петим изреке делимично је одбијен као неоснован тужбени захтев за накнаду материјалне штете преко досуђеног износа од по 50 евра за сваки месец од фебруара 2010. године закључно са децембром 2018. године, а за јануар 2010. године преко 33 евра, а до тражених износа у ставу четвртм изреке првостепене пресуде. Ставом шестим изреке обавезан је тужени да тужиоцу надокнади трошкове поступка у износу од 421.539,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је, позивом на члан 403. став 2. ЗПП, благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Ревизија је дозвољена по члану 403. став 2. тачке 2. и 3. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр.72/11 ... 10/23), па је Врховни суд испитао побијану пресуду у смислу члана 408. ЗПП и утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Ревизијом се конкретизовано не указује на друге повреде одредаба парничног поступка, нити у ком делу чињенице нису на потпун и правилан начин утврђене, већ се наводи суштински односе на указивање да је другостепени суд неправилно методолошки обрачунао висину припадајуће материјалне и нематеријалне штете.

Према утврђеном чињеничном стању, предметна штета настала је као последица саобраћајне незгоде, која се догодила у ноћним условима у селу ... 10.01.2010. године. Тужилац, рођен 1953. године, том приликом се са другом кретао средином десне коловозне траке, на који начин је створена опасна саобраћајна ситуација, а на њих је

налетео аутомобил осигуран од одговорности према трећим лицима код туженог, којим је управљао алкохолисани возач возећи недозвољеном брзином. Друг тужиоца је погинуо, а тужилац се због добијених телесних повреда лечио у оквиру године дана, па је код њега заостало умањење животне активности од 20%, а ожиљци од операција представљају наруженост тешког степена. Другостепени суд је детаљно утврдио висину и дужину претрпљених физичких болова и страха које је тужилац трпео као последицу незгоде. Након незгоде, у мирном поступку тужиоцу је на име накнаде нематеријалне штете исплаћене 90.000,00 динара. Од 2006. године тужилац није био запослен, већ је привређивао тако што је по селу радио сезонске послове и на тај начин у просеку месечно могао да оствари 200 евра. Након незгоде, по окончању лечења до јануара месеца 2019. године када је отишао у старосну пензију, зараду је остваривао на идентичан начин, али у мањем обиму.

Полазећи до наведених чињеница, нижестепени судови налазе да основ обавезе туженог, као осигураваача од аутоодговорности произилази из члана 940. Закона о облигационим односима, те да допринос тужиоца настанку штете по одредбама члана 192. Закона о облигационим односима износи 50%. По одредбама члана 200. Закона о облигационим односима пуни износи новчаних накнада за спорне видове штете по оцени другостепеног суда износе 600.000,00 динара за физичке болове, 400.000,00 динара за страх, 360.000,00 динара за душевне болове због наружености и 600.000,00 динара за душевне болове због умањења животне активности. Тужени је у обавези да тужиоцу надокнади једну половину ових износа, према обиму своје одговорности за штету, а збир овако добијених износа од 490.000,00 динара умањен је за исплаћени износ од 90.000,00 динара, и изведен закључак да је овом исплатом тужиоцу намирена нематеријална штета у висини од 18% од припадајућих износа. Са полазиштем на овакав методолошки обрачун, другостепени суд тужиоцу досуђује 82% од припадајућих износа спорних новчаних накнада. Одлуку о праву тужиоца на накнаду материјалне штете другостепени суд заснива на члану 195. Закона о облигационим односима, по коме је тужени у обавези да тужиоцу надокнади изгубљену зараду због неспособности за рад за време лечења, односно штету у виду изгубљене зараде због делимичне неспособности за рад. У недостатку тачних показатеља о висини зараде коју је тужилац остваривао до повређивања, применом члана 232. ЗПП утврђује да је то био износ од 200 евра месечно, са правилним ослонцем на исказе саслушаних сведока, а да је након повређивања био у могућности да остварује зараду од 100 евра месечно. Туженог обавезује да исплати износ који се добија са полазиштем на 50 евра месечно, према обиму одговорности туженог за предметну штету. Износ од 5.350 евра добијен је множењем 50 евра са пуним бројем месеци, односно сразмерним делом месеца јануара за временски период од повређивања до одласка тужиоца у старосну пензију.

Врховни суд прихвата као правилан методолошки приступ и математички обрачун висине припадајуће, а неисплаћене накнаде нематеријалне штете, односно материјалне штете коју је тужилац претрпео као последицу саобраћајне незгоде, за коју одговара тужени као осигураваач од одговорности лица које је скривило незгоду. Другостепени суд је своју одлуку засновао на правилној примени релевантих материјално-правних одредби како у погледу основа одговорности, тако и у погледу висине припадајуће накнаде.

Врховни суд сматра да су пуни износи новчаних накнада нематеријалне штете одмерени у горњим границама износа у актуелним одлукама у битно истоврсним чињеничним ситуацијама, тако да наводи ревизије којима се спори висина досуђених износа не могу бити прихваћени. Тужилац неосновано указује и да је исплаћени износ од 90.000,00 динара у мирном поступку требао бити стављен у сразмер према укупном износу правичне накнаде, пошто тужени има обавезу исплате сразмерно обиму своје одговорности, а не у висини износа који су послужили за обрачун висине његове обавезе.

На основу расположивих доказа, а у недостатку тачних података о висини зараде тужиоца материјална штета правилно је обрачуната са полазиштем на месечни износ од 200 евра, по одредби члана 232. ЗПП. Пошто је вредност изгубљене зараде обрачуном у страниј валути очувана до времена пресуђења, које је по члану 189. Закона о облигационим односима меродавно за утврђивање висине накнаде материјалне штете, наводи ревизије о потреби револоризације изгубљених зарада не доводи у сумњу закључак да је тужиочева материјална ситуација досудом динарске противвредности 5.383 евра на дан пресуђења доведена у оно стање у каквом би била да није било штетног догађаја.

Правилно је на основу одредби члана 165. став 2, 153. став 2. и 154. ЗПП одлучено и о трошковима поступка.

Из изнетих разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић